

İBB'ye operasyonun olası etkilerini değerlendiren ekonomistler:

EKONOMİ SİYASİ HIRSA FEDA EDİLDİ

**SANAYİ
ÜRETİMİ
DARALYOR
SEKTÖRLER
KÜÇÜLÜYOR**

52.1 Gıda

50.9 Ağaç-kağıt

50.4 Kara-deniz taşıtları

48.8 Mineral

46.7 Makine-metal

45.8 Elektrik-elektronik

45 Giyim-deri

43.8 Tekstil

43.3 Kimyasal-plastik

41.9 Ana metal sanayi

**10 sektörün
9'u daraldı**

SANAYİ üretimindeki düşüş, sektörlerin geneline yansdı. Mart ayında takip edilen 10 sektörün yalnızca 3'ü eşik değer olan 50'nin üzerinde yer alarak büyüme sinyali verdi. Ana metal sanayi endeksi ise 42 puanın altına inerek en sert daralan sektör oldu. Son 6 aya bakıldığında ise gıda dışında kalan 9 sektör de daralıyor. Bu durumun sonucu olarak yeni siparişler 21 aydır, sanayi sektöründeki istihdam ise 4 aydır geriliyor.

Not: 50'den büyük değerler iyileşmeyi, 50'den küçük değerler ise sektördeki bozulmayı gösteriyor.
Kaynak: İstanbul Sanayi Odası

"Türkiye güçlü kurumlar ve demokrasiyle refaha ulaşabilir" diyen Ekonomist Özcan, İBB'ye siyasi operasyonu "Neden bir lider, ülkesinin ekonomisini tehlikeye atar" sorusuyla değerlendirdi

Tolga
UGUR

EKONOMİ bir kez daha siyaset çıkmazına girdi. Sanayi üretimi bir yıldır daralırken, vatandaşın önümüzdeki dönemde daha yüksek enflasyon ve işsizlik bekliyor.

Türkiye'yi carry-trade cenneti olarak gören yabancı yatırımcılar bile İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne (İBB) düzenlenen operasyonun ardından Türkiye'ye geri dönmeyi düşünüyor.

DEMOKRASİ=REFAH

İngiliz finans gazetesi Financial Times'a bir köşe yazısı hazırlayan Ekonomist Şebnem Kalemler Özcan da siyasi gündemin, ekonominin gidişatında belirleyici olduğunu belirterek "Neden bir lider, siyasi çıkar sağlamak için ülke ekonomisinin geleceğini bilerek tehlikeye atıyor" sorusunu sordu. Ekonomist Özcan, Türkiye'nin ekonomik refaha ancak güçlü kurumlar ve demokrasiyle ulaşabileceğini

vurguladı. Özcan, risk primindeki artışın ardından Türkiye'yi TL'de değer kaybı, artan enflasyon, yükselen borçlanma maliyetleri ve azalan yatırımların beklediğini kaydetti.

GİDEN DÖNMEZ

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in programına yurt içinde güven zaten azalmışken, yabancı yatırımcılar da İBB'ye operasyonun ardından bir kez daha "Türkiye şoku" yaşıyor. BBVA Türkiye ve MENA bölgesi stratejisti Tufan Cömert, yaklaşık

25 uluslararası yatırımcıyla yaptığı görüşmenin ardından giden yatırımcıların büyük bir kısmının Türkiye'ye dönmeyeceğini belirtti. Piyasalarda Türk varlıklarına farklı bir risk primi fiyatlaması yapılacağını söyleyen Cömert, "Yabancı yatırımcının içi rahat değil. Yabancı bir yerde kâr fırsatı görüyorsa, kan kokusu almış köpek balığı gibi o ülkeye gider. Ancak ülkeden 10 yatırımcı çıktıysa 1-2 tanesi dönecek. Diğerleri işlerin düzeldiğini görmeden dönme niyetinde değil" ifadesini kullandı.

Sanayi üretimi 1 yıldır daralıyor

TÜRKİYE'nin yurt dışındaki algısı değişirken, yurt içinde ise ekonominin ne kadar yavaşladığını büyümenin öncü göstergelerinden İstanbul Sanayi Odası mart ayı imalat PMI verileri gösterdi. İmalat sanayi endeksi martta 47.3'e gerileyerek son 5 ayın en düşük seviyesine indi. Türkiye'nin

sanayi üretimi, 1 yıldır eşik değer olan 50'nin altında kalarak daralma sinyali veriyor. Bu duruma dikkat çeken Ekonomist Uğur Gürses, "Endeks son 3 yılda nadiren birkaç ay 50'nin üzerine çıkabildi. Son bir yılda ise hiç 50'nin üzerine çıkamadı. Boykot falan da yoktu" diye yazdı.

İhracat siparişleri 2 YILIN DİBİNDE

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), 2024'ün Ekim ayından bu yana en düşük değere ulaşarak martta 47,3'e geriledi. Aynı dönemde yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşlama sergiledi. İhracat siparişlerinde de Kasım 2022'den bu yana en sert düşüş görüldü.

■ **ISO Türkiye** İmalat PMI anketinin Mart 2025 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, şubatta 48,3 olan manşet PMI, martta 47,3 ölçüldü. Anket katılımcıları, martta zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalmasında da etkili olduğunu belirtti. Üretimdeki yavaşlama eğilim olarak bir yıla ulaşırken, aynı zamanda Ekim 2024'ten bu yana en sert düzeyde kaydedildi. Martta yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşlama sergiledi. Söz konusu yavaşlama geçen yılın ekim ayından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de Kasım 2022'den bu yana en sert düşüş görüldü. Martta satın alma faaliyetleri yavaşlarken, girdi ve nihai ürün stokları ise önemli değişim göstermedi. Nihai ürün stoklarındaki yavaş seyir, 10 aylık düşüş trendini sona erdirdi. Zayıf girdi talebi, tedarikçilerin teslimatları hızlandırmasına olanak sağladı. Teslimat süreleri son 6 ayda ilk kez ve Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda azaldı. Martta girdi maliyetleri, büyük ölçüde liradaki zayıflığa bağlı olarak keskin

şekilde artmaya devam etti. Bununla birlikte enflasyon hız keserek son 3 ayın en düşük seviyesine indi. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da yavaşlayarak yıl başından bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

■ **KESKİN DÜŞÜŞLER VAR:** Raporla göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektör içerisinde üretimini genişletenlerin sayısı şubatta 2 iken martta 4'e yükseldi. Sektörler arasında en sert üretim kaybının gözlemlendiği "kimyasal, plastik ve kaçuk ürünlerinde" bozulma, Nisan 2020'den bu yana en belirgin düzeye ulaştı. Martta üretimin iyileştiğine yönelik öncü sinyallere rağmen yeni siparişler yalnızca "gıda ürünleri" ile "ağaç ve kağıt ürünlerinde" arttı. Yeni siparişlerde en keskin yavaşlama ise "ana metallerde" gözlemlendi. Bu sektördeki ivme kaybı, Covid-19 dönemi hariç olmak üzere Ekim 2018'den bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Benzer şekilde yeni ihracat siparişleri de 10 sektörden 8'inde yavaşladı. Üretimdeki tabloya paralel olarak istihdamı artıran sektör sayısı da martta 4'e yükseldi. "Kara ve deniz taşıtları", personel sayısında Kasım 2023'ten bu yana en hızlı yükselişi kaydederek istihdam artışına öncülük etti. İstihdamda en keskin

düşüşün yaşandığı sektör ise ana metal **sanayisi** oldu.

■ **YÜKSEK GİRDİ MALİYETLERİ ETKİLİ:** Martta sektörlerin çoğunluğu satın alma faaliyetlerini azaltmaya devam etti ve girdi talebindeki zayıflık, tedarikçilerin teslimatları hızlandırmasına yardımcı oldu. Nitekim tedarikçilerin teslimat süreleri "elektrikli ve elektronik ürünler" ile "giyim ve deri ürünleri" dışındaki 8 sektörde kısaldı. Tedarikçi performansındaki en güçlü iyileşme, "ana metal" sektöründe kaydedildi. Martta girdi maliyetleri şubata göre daha yavaş olmakla beraber keskin şekilde artmaya devam etti. Girdi fiyatlarının en hızlı yükseldiği sektör "ağaç ve kağıt ürünleri" olurken, en ılımlı artış ise "giyim ve deri ürünlerinde" gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları ise tekstil ürünlerinde son 3 aydır ilk kez azalırken, diğer tüm sektörlerde arttı. Açıklamada endekse ilişkin değerlendirmesine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, hem yurt içi hem de yurt dışındaki zorlu piyasa koşullarının Türk firmaların yeni sipariş almakta zorlanmasına yol açarak üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamanın sürmesine neden olduğunu bildirdi. **-EKONOMİ SERVİSİ**

İSO Türkiye İmalat PMI martta 47,3 oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), martta 47,3'e geriledi. İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Mart 2025 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, şubatta 48,3 olan manşet PMI, martta 47,3 ölçüldü.

Anket katılımcıları, martta zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalmasında da etkili olduğunu belirtti.

Üretimdeki yavaşlama eğilim olarak bir yıla ulaşırken, aynı zamanda Ekim 2024'ten bu yana en sert düzeyde kaydedildi. İmalatçılar, yeni siparişlerdeki ivme kaybına bağlı olarak martta istihdamı art arda dördüncü ay azalttı ancak bu azalış ilimli gerçekleşti ve aralık ayından bu yana en düşük oranda ölçüldü. Martta satın alma faaliyetleri yavaşlarken, girdi ve nihai ürün stokları ise önemli değişim göstermedi. Nihai ürün stoklarındaki yatay seyir, 10 aylık düşüş trendini sona erdirdi.

ISO Türkiye İmalat PMI martta 47,3 oldu

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), martta 47,3'e geriledi. **ISO Türkiye** İmalat PMI anketinin Mart 2025 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, şubatta 48,3 olan manşet PMI, martta 47,3 ölçüldü. Anket katılımcıları, martta zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalmasında da etkili olduğunu belirtti. Üretimdeki yavaşlama eğilim olarak bir yıla ulaşırken, aynı zamanda Ekim 2024'ten bu yana en sert düzeyde kayde-

dildi. İmalatçılar, yeni siparişlerdeki ivme kaybına bağlı olarak martta istihdamı artarda dördüncü ay azalttı ancak bu azalış ılımlı gerçekleşti ve aralık ayından bu yana en düşük oranda ölçüldü. Martta satın alma faaliyetleri yavaşlarken, girdi ve nihai ürün stokları ise önemli değişim göstermedi. Nihai ürün stoklarındaki yatay seyir, 10 aylık düşüş trendini sona erdirdi.

Zayıf girdi talebi, tedarikçilerin teslimatları hızlandırmasına olanak sağladı. Teslimat süreleri son 6 ayda ilk kez ve Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda azaldı. Martta girdi maliyetleri, büyük ölçüde li-radaki zayıflığa bağlı olarak keskin şekilde

artmaya devam etti. Bununla birlikte enflasyon hız keserek son 3 ayın en düşük seviyesine indi. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da yavaşlayarak yıl başından bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

Rapora göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektör içerisinde üretimi genişletenlerin sayısı şubatta 2 iken martta 4'e yükseldi. Gıda ürünleri, güçlü üretim artışını sürdürerek en hızlı büyüyen sektör olma özelliğini korudu. "Ağaç ve kağıt ürünleri", "metalik olmayan mineral ürünler" ile "kara ve deniz taşıtları" sektörlerinde üretim yeniden artışa geçti.

Sektörler arasında en sert üretim kaybı-

nın gözlemlendiği "kimyasal, plastik ve kauçuk ürünlerinde" bozulma, Nisan 2020'den bu yana en belirgin düzeye ulaştı. Martta üretimin iyileştigiine yönelik öncü sinyallere rağmen yeni siparişler yalnızca "gıda ürünleri" ile "ağaç ve kağıt ürünlerinde" arttı.

MARTTA 47,3'E İNDİ

İmalatta ivme kaybı, bir yılı geride bıraktı

Büyümenin öncü göstergesi **İSO Türkiye** İmalat PMI, martta bir önceki aya göre 1 puan düşüşle 47,3'e geriledi ve Ekim 2024'ten bu yana en düşük seviyesine indi. Endeksin geçen ay da eşik değerin altında kalmasıyla birlikte faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğilimi bir yılı geride bıraktı. Mart ayında yeni siparişler üst üste 21'inci kez aylık bazda yavaşlama kaydederken, yeni ihracat siparişlerinde de Kasım 2022'den bu yana en sert düşüş görüldü. /04

İMALAT SEKTÖRÜNDE DARALMA HIZLANDI

47,3

İstanbul Sanayi Odası İmalat PMI şubattaki 48,3 seviyesinden martta 47,3'e geriledi ve sektörde daralmanın hızlanarak devam ettiğini gösterdi. Yeni siparişler alt endeksi 47,1'den 44,7'ye gerileyerek üst üste 21. ayda da daralmaya işaret etti. Yeni ihracat siparişleri endeksi de Kasım 2022'den bu

yana en hızlı düşüşü kaydederek 46,6'dan 45,2'ye indi. Üretim alt endeksi de 48,5'den 46,7'ye geriledi. İstihdam alt endeksi ise 48,6'dan 49,3'e yükselse de eşik değer 50'nin altında kaldı. S&P Global Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Yurt içi ve dışındaki zorlu piyasa koşulları üretim ve siparişlerdeki düşüşlerin martta da devam etmesine yol açtı. Enflasyon kaynaklı baskılar sürdü ve şirketler TL'deki zayıflığın etkileri ile karşı karşıya kaldı" dedi.

Yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşladı

İSO Türkiye İmalat PMI endeksinin martta 47,3 ile eşik değerinin altında kalmasıyla birlikte faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğilimi bir yılı geride bıraktı. **İSO PMI endeksi** ayrıca 2024'ün ekim ayından bu yana en düşük değeri aldı. Geçen ay yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşlama sergiledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Mart 2025 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet **PMI endeksinin** mart ayında da eşik değerinin altında kalmasıyla birlikte faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğilimi bir yılı geride bıraktı. Martta 47,3 olarak ölçülen endeks, eşik değerinin altında kalmasıyla birlikte faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğilimi bir yılı geride bıraktı. Endeks, şubat-taki 48,3 seviyesine göre azalma kaydederek 2024'ün Ekim ayından bu yana en düşük değeri aldı.

İstihdam da zayıflıyor

Martta yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşlama sergiledi. Söz konusu yavaşlama geçen yılın ekim ayından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Benzer şekilde yeni ihracat sipa-

rişlerinde de Kasım 2022'den bu yana en sert düşüş görüldü. Anket katılımcıları, mart ayında zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalmasında da etkili olduğunu belirtti. Üretimdeki yavaşlama eğilimi olarak bir yıla ulaşırken, aynı zamanda Ekim 2024'ten bu yana en sert düzeyde kaydedildi. İmalatçılar, yeni siparişlerdeki ivme kaybına bağlı olarak martta istihdamı art arda dördüncü ay azalttı.

Ancak bu azalış ılımlı gerçekleşti ve aralık ayından bu yana en düşük oranda ölçüldü. Mart ayında satın alma faaliyetleri yavaşlar-ken, girdi ve nihai ürün stokları ise önemli bir değişim göstermedi. Nihai ürün stoklarındaki yatay seyir, on aylık düşüş trendini sona erdirdi. Zayıf girdi talebi, tedarikçilerin teslimatları hızlandırmasına olanak sağladı. Teslimat süreleri son altı ayda ilk kez ve Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda azaldı.

Gıda ürünlerinde güçlü üretim artışı sürüyor

Rapora göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektör içerisinde üretimini genişletenlerin sayısı şubatta 2 iken martta 4'e yükseldi. Gıda ürünleri, güçlü üretim artışını sürdürerek en hızlı büyüyen sektör olma özelliğini korudu. "Ağaç ve kağıt ürünleri", "metalik olmayan mineral ürünler" ile "kara ve deniz taşıtları" sektörlerinde üretim yeniden artışa geçti. Sektörler arasında en sert üretim kaybının gözlemlendiği "kimyasal, plastik ve kauçuk ürünlerinde" bozulma, Nisan 2020'den bu yana en belirgin düzeye ulaştı. Martta üretimin iyileştiğine yönelik öncü sinyallere rağmen yeni siparişler yalnızca "gıda ürünleri" ile "ağaç ve kağıt ürünlerinde" arttı.

Türkiye ekonomisinin itici gücü imalat **sanayi** ile ilgili güncel veriler alarm veriyor

Kriz 'lokomotif'i vurdu

İSO İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi, geçen martta 47.3 puana geriledi ve faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğiliminin sürdüğünü gösterdi. En büyük sorun yeni siparişlerde.

Sağlıklı bir ekonominin temel taşlarından olan **sanayi** üretimi, sorunlu bir dönemden geçiyor. Yılın ilk ayında, aylık bazda genel **sanayi** üretimi yüzde 2.3, imalat **sanayi** üretimi ise yüzde 3 düşerken yeni açıklanan öncü veriler de bu durumun devam ettiğini gösteriyor. Bu kapsamda özellikle **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Mart 2025 sonuçları dikkat çekici.

Yapılan açıklamaya göre **İSO Türkiye İmalat PMI Endeksi**, mart ayında da 50 puan olan eşik değerinin altında kalarak faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğiliminin bir yılı geride bıraktığını gösterdi. Şubatta 48.3 puan olan endeks, martta 47.3 puana gerileyerek Ekim 2024'ten bu yana en düşük değeri aldı. Martta yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşlama sergiledi. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de Kasım

2022'den bu yana en sert düşüş görüldü. Anket katılımcıları, mart ayında zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalmasında da etkili olduğunu belirtti.

Enflasyon baskısı

Sektörel olarak bakıldığında en düşük PMI, 41.9 puanla "ana metal **sanayi**"sinde. Bunu 43.3 puanla "kimyasal, plastik, kauçuk ürünleri", 43.8 ile "tekstil ürünleri" izliyor. S&P Global Market Intelligence

Ekonomi Direktörü Andrew Harker şunları vurguladı: "Hem yurtiçi hem yurtdışındaki zorlu piyasa koşulları, Türk firmalarının yeni sipariş almakta zorlanmasına yol açarak üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamanın sürmesine neden oldu. Azalan talep baskısı, tedarikçilerin teslimatlarını Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda hızlandırabilmesini sağladı. Liradaki zayıflamanın devam eden etkileri nedeniyle enflasyonist baskılar güçlü seyrini korudu."

• Ekonomi Servisi

İSO İmalat PMI martta 47.3 oldu

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Mart 2025 dönemi sonuçlarına göre, takip edilen 10 sektör içerisinde üretimini genişletenlerin sayısı 4'e yükselirken, en hızlı büyüyen "gıda ürünleri" oldu.

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), martta 47,3'e geriledi.

İSO Türkiye İmalat PMI anketinin Mart 2025 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, şubatta 48,3 olan manşet PMI, martta 47,3 ölçüldü.

Anket katılımcıları, martta zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalmasında da etkili olduğunu belirtti.

Üretimdeki yavaşlama eğilim olarak bir yıla ulaşırken, aynı zamanda Ekim 2024'ten bu yana en sert düzeyde kaydedildi. İmalatçılar, yeni siparişlerdeki ivme kaybına bağlı olarak martta istihdamı art arda dördüncü ay azalttı ancak bu azalış ılımlı gerçekleşti ve aralık ayından bu yana en düşük oranda ölçüldü. Martta satın alma faaliyetleri yavaşlarken, girdi ve nihai ürün stokları ise önemli değişim göstermedi. Nihai ürün stoklarındaki yatay seyir, 10 aylık düşüş trendini sona erdirdi.

Zayıf girdi talebi, tedarikçilerin teslimatları hızlandırmasına olanak sağladı. Teslimat süreleri son 6 ayda

ilk kez ve Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda azaldı. Martta girdi maliyetleri, büyük ölçüde liradaki zayıflığa bağlı olarak keskin şekilde artmaya devam etti. Bununla birlikte enflasyon hız keserek son 3 ayın en düşük seviyesine indi. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da yavaşlayarak yıl başından bu yana en düşük oranda gerçekleşti.

Rapora göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektör içerisinde üretimini genişletenlerin sayısı şubatta 2 iken martta 4'e yükseldi. Gıda ürünleri, güçlü üretim artışını sürdürerek en hızlı büyüyen sektör olma özelliğini korudu. "Ağaç ve kağıt ürünleri", "metalik olmayan mineral ürünler" ile "kara ve deniz taşıtları" sektörlerinde üretim yeniden artışa geçti.

Sektörler arasında en sert üretim kaybının gözlemlendiği "kimyasal, plastik ve kauçuk

ürünlerinde" bozulma, Nisan 2020'den bu yana en belirgin düzeye ulaştı. Martta üretimin iyileştigiine yönelik öncü sinyallere rağmen yeni siparişler yalnızca "gıda ürünleri" ile "ağaç ve kağıt ürünlerinde" arttı.

Yeni siparişlerde en keskin yavaşlama ise "ana metallerde" gözlemlendi. Bu sektördeki ivme kaybı, Kovid-19 dönemi hariç olmak üzere Ekim 2018'den bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti.

Benzer şekilde yeni ihracat siparişleri de 10 sektörden 8'inde yavaşladı. Üretimdeki tabloya paralel olarak istihdamını artıran sektör sayısı da martta 4'e yükseldi. "Kara ve deniz taşıtları", personel sayısında Kasım 2023'ten bu yana en hızlı yükselişi kaydederek istihdam artışına öncülük etti. İstihdamda en keskin düşüşün yaşandığı sektör ise

ana metal **sanayisi** oldu.

Martta sektörlerin çoğunluğu satın alma faaliyetlerini azaltmaya devam etti ve girdi talebindeki zayıflık, tedarikçilerin teslimatları hızlandırmasına yardımcı oldu.

Nitekim tedarikçilerin teslimat süreleri "elektrikli ve elektronik ürünler" ile "giyim ve deri ürünleri" dışındaki 8 sektörde kısaldı. Tedarikçi performansındaki en güçlü iyileşme, "ana metal" sektöründe kaydedildi.

Martta girdi maliyetleri şubata göre daha yavaş şekilde artmaya devam etti. Girdi fiyatlarının en hızlı yükseldiği sektör "ağaç ve kağıt ürünleri" olurken, en ılımlı artış ise "giyim ve deri ürünlerinde" gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları ise tekstil ürünlerinde son 3 aydır ilk kez azalırken, diğer tüm sektörlerde arttı.

Açıklamada endekse ilişkin değerlendirmesine yer verilen S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, hem yurt içi hem de yurt dışındaki zorlu piyasa koşullarının Türk firmaların yeni sipariş almakta zorlanmasına yol açarak üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamanın sürmesine neden olduğunu bildirdi.

YENİ İHRACAT SİPARİŞLERİ MART AYINDA 45.2'YE GERİLEDİ

İmalatta daralma hızlanıyor

İMALAT **sanayi** satın alma yöneticileri endeksi (PMI) martta geriledi. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** için S&P Global tarafından derlenen imalat PMI, şubatta kaydedilen 48.3 seviyesinden 47.3'e geriledi ve ilk çeyreğin sonuna doğru sektörde daralmanın hızlanarak devam ettiğini gösterdi. Zorlu piyasa koşulları nedeniyle yeni siparişler daralmaya devam etti. Yeni siparişler alt endeksi 47.1'den 44.7'ye gerileyerek üst üste 21. ayda da daralma kaydedildiğini gösterdi. Yeni ihracat siparişleri endeksi de 46.6'dan 45.2'ye geriledi. REUTERS

İSO Türkiye İmalat PMI martta 47,3 oldu

HABER MERKEZİ - İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Mart 2025 dönemi sonuçları açıklandı. Anket sonuçlarına göre, manşet **PMI endeksi-nin** mart ayında da eşik değerinin altında kalmasıyla birlikte faaliyet koşullarındaki yavaşlama eğilimi bir yılı geride bıraktı. Martta 47,3 olarak ölçülen endeks, şubattaki 48,3 seviyesine göre azalma kaydederek 2024'ün ekim ayından bu yana en düşük değeri aldı.

Martta yeni siparişler üst üste 21. kez aylık bazda yavaşlama sergiledi. Söz konusu yavaşlama geçen yılın ekim ayından bu yana en belirgin düzeyde gerçekleşti. Benzer şekilde yeni ihracat siparişlerinde de Kasım 2022'den bu yana en sert düşüş görüldü. Anket katılımcıları, mart ayında zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalmasında da etkili olduğunu belirtti. Üretimdeki yavaşlama eğilim olarak bir yıla ulaşırken, aynı zamanda Ekim 2024'ten bu yana en sert düzeyde kaydedildi.

EKONOMİ SERVİSİ

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI), martta da geriledi ve üretimdeki yavaşlama eğilimi 1 yılı buldu. Aynı zamanda Ekim 2024'ten bu yana en sert düzeyde kaydedildi. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, şubatta 48,3 olan manşet PMI, martta 47,3 ölçüldü.

Anket katılımcıları, martta zorlu piyasa koşullarının yeni siparişlerdeki yavaşlamada belirleyici rol oynadığını ve üretimin azalmasında da etkili olduğunu belirtti.

ÜST ÜSTE DÖRT AY İSTİHDAM DARALDI

İmalatçılar, yeni siparişlerdeki ivme kaybına bağlı olarak martta istihdamı art arda dördüncü ay azalttı. Martta satın alma faaliyetleri yavaşlarken, girdi ve nihai ürün stokları ise önemli değişim göstermedi. Nihai ürün stoklarındaki yatay seyir, 10 aylık düşüş eğilimini sona erdirdi.

Zayıf girdi talebi, tedarikçilerin teslimatları hızlandırmasına olanak sağ-

Üretimdeki yavaşlama 1 yılı aştı

ladı. Teslimat süreleri son 6 ayda ilk kez ve Aralık 2022'den bu yana en yüksek oranda azaldı. Martta girdi maliyetleri, büyük ölçüde liradaki zayıflığa bağlı olarak keskin şekilde artmaya devam etti. Bununla birlikte enflasyon hız keserek son 3 ayın en düşük seviyesine indi. Nihai ürün fiyatlarındaki artış da yavaşlayarak yıl başından bu yana en düşük oranda meydana geldi.

Rapora göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektörde üretim-

mini genişletenlerin sayısı şubatta 2 iken martta 4'e yükseldi. Gıda ürünleri, güçlü üretim artışını sürdürerek en hızlı büyüyen sektör olma özelliğini korudu. "Ağaç ve kağıt ürünleri", "metalik olmayan mineral ürünler" ile "kara ve deniz taşıtları" sektörlerinde üretim yeniden artışa geçti.

Sektörler arasında en sert üretim kaybının gözlemlendiği "kimyasal, plastik ve kauçuk ürünlerinde" bozulma, Nisan 2020'den bu yana en belirgin düzeye ulaştı. Martta üretimin iyileşti-

ğine yönelik öncü sinyallere rağmen yeni siparişler yalnızca "gıda ürünleri" ile "ağaç ve kağıt ürünlerinde" arttı.

PANDEMİDEN BU YANA EN KESKİN YAVAŞLAMA

Yeni siparişlerde en keskin yavaşlama ise "ana metallerde" gözlemlendi. Bu sektördeki ivme kaybı, Kovid-19 dönemi hariç olmak üzere Ekim 2018'den bu yana en belirgin düzeyde kaydedildi.

Benzer şekilde yeni ihracat siparişleri de 10 sektörden 8'inde yavaşladı. Üretimdeki tabloya paralel olarak istihdamını artıran sektör sayısı da martta 4'e yükseldi. "Kara ve deniz taşıtları", personel sayısında Kasım 2023'ten bu yana en hızlı yükselişi kaydederek istihdam artışına öncülük etti. İstihdamda en keskin düşüşün yaşandığı sektör ise ana metal **sanayisi** oldu.

Martta girdi maliyetleri şubata göre daha yavaş olmakla beraber keskin şekilde artmaya devam etti. Girdi fiyatlarının en hızlı yükseldiği sektör "ağaç ve kağıt ürünleri" olurken, en ılımlı artış ise "giyim ve deri ürünlerinde" gerçekleşti. Nihai ürün fiyatları ise tekstil ürünlerinde son 3 aydır ilk kez azalırken, diğer tüm sektörlerde arttı.